De Enige Herder aan Zijn Kudde Gegeven

Ps. 31: 3
Ps. 80: 1
Ps. 23: 2-3
Ps. 100: 2
Ps. 80:11
Ps. 89: 9 en 12
Ps. 79: 7

Lezen: Ezechiel 34: 15-24
Tekst: Ezechiël 34: 23-24

Lieve gemeente, wat is het toch een wonder dat de Heere Jezus Christus ons voorgesteld wordt in het Heilige Evangelie als de Herder. De Herder Die eropuit gaat om Zijn schapen te zoeken en naar Zijn schapen te vragen. Want Hij weet als geen ander dat die schapen verloren liggen en ten dode opgeschreven zijn. Ja, dat die schapen naar het heilig recht van God in hun verlorenheid zouden moeten blijven liggen, want die schapen hebben gezondigd. Maar nu wil die God, Die rijk is in barmhartigheid, niet dat een van Zijn schapen, die Hij van eeuwigheid heeft liefgehad, verloren zal gaan. En daarom klinkt Zijn stem door middel van de prediking vanuit het Heilige Evangelie: *Ik, ja Ik zal naar Mijn schapen vragen. Ik, ja Ik zal Mijn schapen zoeken. Want Ik ben inderdaad gekomen om te zoeken en zalig te maken wat verloren lig. Ik heb er alles aan gedaan om Mijn schapen te verlossen uit een grote nood en dood.*

Ik heb gebogen onder het Woord van Mijn Vader. Ik heb gebogen onder het recht en onder het zwaard van Mijn Vader. En Ik heb gebogen: zwaard ontwaak tegen de Man Die Mijn metgezel is, tegen Mijn Herder, spreekt de HEERE der heirscharen: Sla die Herder.

Ja, Ik, ja Ik zal Mijn schapen weiden, ja Ik zal Mijn schapen legeren. Kijk, gemeente, dat is nu die Enige Herder Die God de Vader over Zijn kudde heeft verwekt. En bij die Enige Herder mogen wij vanmorgen stilstaan.

Naar aanleiding van Ezechiël 34 vers 23 en 24 schrijven wij als thema boven de prediking:

De Enige Herder aan Zijn Kudde Gegeven.

En we letten op drie gedachten:

In de eerste plaats: Zijn goddelijke verwekking.
In de tweede plaats: Zijn herdelijk werk.
En tenslotte: Zijn zalige nabijheid, wat wij in het bijzonder aan de Tafel des Heeren willen overdenken.

1. Zijn Goddelijke Verwekking

Gemeente, in heel Ezechiël 34 is de Heere Zelf aan het woord. Al laat Hij Ezechiël dat prediken, al heeft Hij Ezechiël dat laten opschrijven, hier is de Heere Zelf aan het woord. Vorige week hebben wij al woorden van de Heere overdacht, en ook de woorden die vanmorgen tot ons komen, die zijn van Hemzelf. Het wordt aan het einde van vers 24 tot tweemaal toe wordt de streep eronder gezet: *Ik, de HEERE, heb het gesproken*. En wat zegt de Heere dan in het bijzonder vanmorgen vanuit Zijn Woord? *En Ik zal een enige Herder over hen verwekken*. Met deze woorden laat de Heere weten hoe Hij naar Zijn schapen zal vragen, hoe Hij Zijn schapen zal zoeken, hoe Hij ze zal

weiden en legeren. Dat zal Hij met name doen door die Enige Herder, Die Hij zal verwekken over Zijn kudde.

Dan komt er natuurlijk vanmorgen een vraag naar ons toe vanuit vers 23: wie wordt hier nu eigenlijk bedoeld met deze Herder? Er zijn verklaarders die dit alleen maar heilshistorisch uitleggen en zeggen: kijk, die Herder is Zerubbabel geweest. Hij leefde ten tijde van het einde van de ballingschap, inderdaad een nazaat van David, en die heeft de Heere gebruikt om het volk Israël weer te verlossen uit de ballingschap en het terug te brengen in het beloofde land. Is het deze koning die hier bedoeld wordt? Als we Schrift met Schrift vergelijken, blijkt toch dat wij dieper moeten zien in deze tekst.

Laten we eens een paar hoofdstukken verder lezen in de profetieën van Ezechiël, namelijk hoofdstuk 37. *En Mijn Knecht David zal Koning over hen zijn; en zij zullen allen te zamen een Herder hebben; en zij zullen in Mijn rechten wandelen, en Mijn inzettingen bewaren en die doen*. Daar laat Ezechiël weten dat over dat volk Christus de Herder zal zijn. Dat gaat nog vervuld worden. Terwijl dat in onze tekst over die grote Davids zoon wordt gesproken, de Heere Jezus Christus die zelfs de naam David krijgt in onze tekst, waar David al lang gestorven was. Maar omdat hij Davids grote zoon is krijgt hij deze naam. Nou, dat kan Zerubbabel niet zijn, want dat is in de dagen van Zerubbabel helemaal nog niet vervuld. Dat gaat nog vervuld worden. En dan begrijpt u wel dat in onze tekst over die grote Davids Zoon wordt gesproken, de Heere Jezus Christus, Die zelfs de naam David krijgt in onze tekst, terwijl David al lang gestorven was. Maar omdat Hij Davids grote Zoon is, krijgt Hij deze naam.

Het is Christus, de Zoon van de Vader, Die God verwekt heeft over Zijn kudde. Wat wil dat zeggen? Dat de Vader Zijn Zoon gezonden heeft naar deze aarde. De Heere Jezus, Die God uit God is, zal de menselijke natuur aannemen. Hij zal het Lam Gods worden. Hij zal Zich helemaal verenigen met die schapen en lammeren die Hij van eeuwigheid van Zijn Vader gekregen heeft. En in de moederschoot van Maria heeft de Heilige Geest het gedaan: daar is de Christus verwekt naar Zijn menselijke natuur.

Het was aan David al beloofd. U kunt het vinden in 2 Samuel 7: *Wanneer uw dagen zullen vervuld zijn, en gij met uw vaderen zult ontslapen zijn, zo zal Ik uw zaad, dat is Christus, na u doen opstaan, dat uit uw lijf zal voortkomen, en Ik zal zijn koninkrijk bevestigen, wanneer de volheid van de tijd was aangebroken*. En inderdaad, Christus, naar Zijn menselijke natuur verwekt, was hier op aarde. En toen Hij alles volbracht had wat op de aarde gedaan moest worden en Hij teruggekeerd was naar de hemel, mocht Petrus het prediken op de Pinksterdag: dat uit de vrucht van Davids lendenen, zoveel het vlees aangaat, Hij de Christus zou verwekken om op Davids troon te zetten.

Jawel, gemeente, in onze tekst horen wij de Vader spreken. De Vader Die Zijn Zoon als Herder, als Enige Herder, verwekt heeft over Zijn kudde. En wat heeft die grote God in de hemel, wat heeft de Vader in de hemel toch een enige, unieke Herder verwekt? Een andere Herder is er niet. Niemand is met Hem te vergelijken. Ver boven alle aardse herders stijgt Hij uit. Meer dan de herder David is Christus. Ja, meer dan de herdersvorst Abraham is Christus. Hij is met recht die Enige Herder.

En wat maakt deze Herder zo uniek? Dat die Goddelijke Herder mens werd en God bleef. O, als Herder heeft Hij Zich zo diep willen vernederen dat Hij als een lam ter slachting werd geleid, dat Hij het Lam Gods werd, Dat de zonde der wereld heeft weggedragen. Nochtans bleef van dat Lam gelden: *De HEERE is mijn Herder.* God uit God, Licht uit Licht, en toch naar Zijn menselijke natuur verwekt over Zijn kudde.

En hoe heeft de Vader deze Enige Herder nu verwekt over Zijn kudde? O, gemeente, precies zoals Hij dat van eeuwigheid heeft uitgedacht, precies zoals Hij het van eeuwigheid gewild heeft, is deze Enige Herder over de kudde verwekt. En als we dan de Schriften openen en wij horen hoe de Schriften spreken over deze Enige, unieke Herder, dan wordt het een groot wonder dat de Vader zo'n Herder heeft willen verwekken over diepgevallen, doemwaardige zondaren.

Dan wil ik u vanmorgen wijzen op drie sprekende benamingen die deze Enige Herder gekregen heeft, met name in het Nieuwe Testament, toen de volheid van de tijd was aangebroken en Hij daadwerkelijk verwekt was over Zijn kudde. Dan komen wij drie namen tegen die zoveel over Hem zeggen: Hij is de Goede Herder, Hij is de Grote Herder, en Hij is de Overste Herder. En wat willen deze benamingen ons nu zeggen?

De eerste benaming komen wij tegen in Johannes 10. Tot tweemaal toe is Hij daar de Goede Herder. En als je het letterlijk gaat vertalen vanuit het Grieks, dan moet je het eigenlijk zo zeggen: Hij is de Herder, de Voortreffelijkste. Er is daarboven niet een herder te vinden die nog beter zou zijn dan deze uitnemende Herder, Hij is de Herder, de Goede, de Beste, de Uitnemendste die er is. En waarin schittert dan Zijn goedheid? Dat wordt zo'n wonder voor de ware schapen van deze Herder. Waarin schittert dat voortreffelijke, dat goede van die Herder? Laat Hemzelf het maar zeggen: *Ik ben de goede Herder; de goede Herder stelt Zijn leven voor de schapen. Ik ben de Herder, de Goede, en Ik ken de Mijnen, en word van de Mijnen gekend. Gelijk de Vader Mij kent, alzo ken Ik ook Mijn Vader. En Ik stel Mijn leven voor de schapen*.

O, als die Goede Herder heeft Hij er alles, alles voor overgehad om dat verloren schaap met God te verzoenen. Want Hij heeft Zich overgegeven tot de dood, gemeente. Hij heeft Zich overgegeven tot de kruisdood. Hij heeft Zich laten brengen onder de eis van Zijn Vader: *De ziel die zondigt, die moet sterven*. Want Hij heeft de schuld en de straf van Zijn ganse kudde op Zich genomen. Ja, dat is toch het loon voor elk mens? Wij moeten sterven. Ezechiël zegt het enkele hoofdstukken terug in zijn profetie: *Wie zondigt, die moet sterven*. En is dat wel eens naar binnen geslagen? De ware Avondmaalgangers kennen daar iets van. Die hebben leren buigen voor die diepe woorden, die ik vind in Psalm 119: *Gij zijt volmaakt, Gij zijt rechtvaardig, HEERE; Uw oordeel rust op de allerbeste wetten; Uw loon, Uw straf, beantwoordt aan Uw eer*.

En waar de Heere zo werkt in het hart van een zondaar, waar een zondaar dat zo mag belijden en buigen voor God, dan wordt het zo'n eeuwig wonder dat diezelfde God voor dat plaatsvervangende offer heeft gezorgd. Dat God als Rechter de zonden van Zijn Kerk ging straffen en afrekenen in en met Christus. Die Herder bij uitnemendheid. Die gebogen heeft onder dat ontzaglijke, scherpe zwaard van Gods recht. Die weliswaar de Metgezel des Vaders was, Die in de schoot van de Vader was, Hij liet Zich slaan door dat scherpe zwaard van Zijn Vader, omdat de zonde zo gruwelijk is en omdat de zonde gestraft moet worden. O, dat zwaard van Gods eisende en wrekende gerechtigheid heeft nu die Herder getroffen. En Hij heeft al die slagen op willen vangen, omdat Hij de deugden van Zijn Vader zo liefhad, maar ook omdat Hij al die verloren schapen zo onuitsprekelijk liefheeft. Hij heeft het door dat slaan van dat zwaard waargemaakt: *Ik voor u, daar gij anders de eeuwige dood had moeten sterven*.

Zo ging deze Goede Herder de dood in. Maar Hij bleef niet in de dood. Hij is opgewekt uit de doden. En dat brengt mij bij een tweede naam die deze Enige Herder met recht dragen mag. Want in het licht van de opstanding van Christus noemt Paulus deze Herder in Hebreeën 13 vers 20 de Grote Herder: *De God nu des vredes heeft de Grote Herder der schapen, door het bloed des eeuwigen testaments, uit de doden wedergebracht, namelijk onze Heere Jezus Christus*.

O, toen Christus alles volbracht had, openbaarde God Zich als een God van vrede, vrede die aangebracht is door het bloed des kruises. Wat was de Vader daar volkomen tevreden mee! Kijk, en daarom bracht Hij Zijn Zoon, die Grote Herder, weer uit de dood terug in het leven, om datgene wat Hij door die kruisdood verworven had, toe te passen in de harten van die verloren schapen, namelijk die aangebrachte vrede. *Want Hij werd overgeleverd om onze zonden*, zo gaat de Kerk ondervinden, *maar opgewekt tot onze rechtvaardigmaking*. Zie, daarom is Hij ook die Grote Herder. Een grotere Herder is er niet.

En nu is er nog een derde benaming die deze Enige Herder met recht dragen mag, en die wij ook vinden in de Schriften. Want toen de Heere Jezus opgewekt werd uit de doden, is Hij nog veertig dagen op de aarde gebleven. En toen werd Hij opgenomen in de hemel, als de Grote Herder, aan de rechterhand des Vaders. Daar ontving Hij alle macht in de hemel en op de aarde. Daar in die hemelse stal is Hij dag en nacht in arbeid. Daar is Hij binnen gegaan om een plaats te bereiden voor alle lammeren en alle schapen. Hij heeft het gezegd: *Als Ik ze allemaal zal toegebracht hebben, zal Ik ze brengen waar Ik ben*.

Daar in die hemelse stal is Hij die biddende en dankende Hogepriester, Die altijd leeft voor het aangezicht van Zijn Vader om voor Zijn Kerk te bidden. En daar regeert Hij Zijn Kerk, daar doet Hij Zijn Koninkrijk komen als de grote Overwinnaar in de strijd. En daarom noemt apostel Petrus Hem de Overste Herder: *Als de Overste Herder verschenen zal zijn, zo zult gij de onverderfelijke kroon der heerlijkheid behalen*.

Zo is Hij nu in de hemel. Daar zet Hij Zijn herderswerk voort als de Overste Herder, totdat de dag aanbreekt dat Hij als de Goede Herder, de Grote Herder, de Overste Herder zal verschijnen op de wolken des hemels om Zijn ganse kudde, met lichaam en ziel, te brengen in de grazige weiden, aan de zeer stille wateren van een nieuwe aarde, waarop alleen gerechtigheid zal wonen.

O, welk een unieke, enige Herder heeft de Vader verwekt over Zijn kudde. Hij is een dierbare Herder: de Goede Herder, de Grote Herder, de Overste Herder. Zo, ja zo, heeft de Vader Hem over Zijn kudde verwekt om te midden van die kudde Zijn herderlijk werk te doen.

2. Zijn Herderlijk Werk

Maar wat is dat herderlijke werk dan eigenlijk dat Hij doet? Vorige week hebben we er al iets van gehoord, en ik wil er vanmorgen wat dieper op ingaan. Hij laat het weten in vers 23: *Hij zal hen weiden, namelijk Mijn Knecht David; die zal hen weiden, en die zal hun tot een Herder zijn*. Het is niet de eerste keer dat dat in hoofdstuk 34 klinkt. Kijk naar vers 14 en 15, dan komen we het ook al tegen: *Op een goede weide zal Ik hen weiden; op de hoge bergen Israëls zal hun kooi zijn. Aldaar zullen zij nederliggen in een goede kooi, en zullen weiden in een vette weide, op de bergen Israëls. Ik zal Mijn schapen weiden, en Ik zal ze legeren, spreekt de Heere HEERE*.

De Herder zal weiden. En ook in onze tekst komt dat een aantal keren ter sprake. Tweemaal klinkt het woord ‘weiden’, tweemaal komt het woord ‘Herder’ voor. En eigenlijk is het woord ‘Herder’ in het Hebreeuws het zelfstandig naamwoord van het werkwoord ‘weiden’. Herder is ‘de weidende’, Degene die weidt, letterlijk vertaald. Nu, wat is dat dan, dat weiden? Je zou het eigenlijk, gemeente, met twee woordjes kunnen samenvatten. En jongens en meisjes, jullie kunnen dat heel makkelijk onthouden, want die twee woordjes rijmen op elkaar. Wat betekent ‘weiden’? Voeden en hoeden. Heel eenvoudig. Weiden betekent dat die Enige Herder Zijn kudde voedt en hoedt.

Nou, wat wil dat ‘voeden’ zeggen? Hij gaat Zijn schapen, Zijn lammeren, van voedsel voorzien. We halen maar gelijk af naar de diepte van onze tekst, en daar wordt het geestelijke voedsel mee

bedoeld, dat de schapen dagelijks nodig hebben, bij wie de Heere Zelf die geestelijke honger heeft verwekt. En wat is dat geestelijke voedsel? In de eerste plaats het Woord van God. Maar dat Woord van God bevat wel onderscheiden voedsel. En de Grote Herder der schapen weet wel dat al Zijn lammeren en schapen niet precies hetzelfde voedsel nodig hebben. Hij weet wel precies wat ze wel nodig hebben, maar ook dat alle schapen al het soort voedsel niet in een keer kunnen begrijpen en bevatten.

Want kijk, gemeente, als de Heere nou begint te werken in je hart, dan wordt alles anders. Wat er eerst niet was, dat komt er, namelijk geestelijk leven. Want als de Heere begint te werken, word je levend gemaakt. En waar leven is, daar wordt wat gevoeld, daar wordt wat ontdekt, daar wordt ook wat gemist. En juist dat is een kenmerk in het begin van het geestelijke leven. Dat gemis wekt honger, honger naar het Woord.

U weet natuurlijk wel, en dat weten jullie ook al, jongens en meisjes, als je nou een kudde hebt, gewoon een kudde schapen hier op de wereld ergens, met een herder, en daar worden lammetjes geboren, dan pakt die herder zo'n lammetje niet beet, zet die niet midden in de weide en zegt tegen dat lammetje: nou moet je gras eten. Nee, natuurlijk niet, want zo heeft de Heere dat niet geschapen. De Heere heeft ervoor gezorgd dat op dat moment dat het lammetje geboren wordt, de moeder van het lammetje melk heeft, zodat dat lammetje bij de zogende melk kan vinden om te drinken. Als het groter gaat worden en een lam gaat worden en een schaap gaat worden, dan gaat het leren gras te eten. Dat is het beeld van de natuur, dat heeft de Schepper in de natuur gelegd.

Maar geestelijk is het ook zo. Want in het begin van het geloofsleven kunnen Gods kinderen alles niet zomaar bevatten. En dat weet die Goede Herder zo goed. Daarom komt Hij, om een uitdrukking van de Bijbel te gebruiken, niet allereerst met de vaste spijzen, maar met de melk voor die lammetjes en de lammeren. En dat is die onvervalste melk van het Woord van God. En wat verstaan we dan onder melk? Nou, de onderwijzingen van de Heere door het Woord, de bemoedigingen die de Heere geeft, als je zo gebukt gaat onder de last van je zonden. Als Hij de raadsels van je hart gaat verklaren door het Woord, als Hij laat weten dat er bij Hem verlossing is voor de nood en de dood waarin je gekomen bent, als Hij bij tijden de snaren van je ziel aanraakt onder de prediking, bij het zingen van de psalmen, die op dat moment kracht doen in je leven.

En terwijl je die melk mag krijgen, is de Heere bezig om Zichzelf te openbaren in Wie Hij is, en daartegenover wie je zelf bent. Hij is bezig om met die melk grote gedachten over Hem te geven en kleine gedachten over jezelf. En dikwijls is dat beginnende geestelijke leven een heel teer leven. Dat je afhankelijk bent als een klein lammetje van die Herder. En de Heere zegt het trouwens Zelf in Zijn Woord, ik blijf heel dicht bij het Woord: *Hij zal de lammeren in Zijn schoot dragen*. Er staat zelfs 'lammetjes'. En Hij voedt ze met die melk.

Maar in een gezond geestelijk leven, gemeente, kan een lammetje geen lammetje blijven. In een gezond geestelijke leven zal een lam opgroeien en een schaap worden. En komt er een tijd in het geestelijke leven dat je het met die eerste melk niet meer kan doen. En dat er een heilige ontevredenheid komt in je ziel, omdat de Heere in je ziel gaat leggen dat het verder moet, dat er meer moet komen dan dat. En wat doet de Heere dan? Dan gaat Hij de kracht van de melk eruit halen. Nee, dan zijn je tranen niet meer zo gevoelig, en dan zijn je gebeden niet meer zo innig, en dan zit je niet meer zo aangenaam te luisteren. Maar word je soms weer geschokt, en kom je weer eens in een duisternis terecht, en word je op jezelf geworpen, en het tere leven verdwijnt.

En terwijl je het niet in de gaten hebt, is de Heere iets heel rijks aan het doen. Hij is de grond van al die melk aan het wegnemen, om je iets te laten zien dat nog veel heerlijker is, veel rijker is dan

al dat aangename wat je van de Herder ontvangen hebt. Hij is bezig om je te leren: het is Jezus en Jezus alleen. Je kan het met je ongerechtigheid niet doen, want dat maakt je verwerpelijk voor God. En je komt erachter dat je het ook met je eigen gerechtigheid niet kan doen, want ook dat is verwerpelijk. En de Heere gaat komen met de vaste spijzen. Het gaat om Jezus en Zijn gerechtigheid. Zo is het toch.

En zo schrijft Paulus aan de Hebreeën: *Want een iegelijk die der melk nog deelachtig is, die is nog zo onervaren in het woord der gerechtigheid, want hij is nog een kind*. Hij is nog een lammetje. Maar o, wat een wonder als de Heere een opwas gaat geven in de kennis van Christus. O jawel, die lammetjes weten wel dat ze tegen God gezondigd hebben, en ze hebben daar ook wel de smart over. En ze doen ook hun best om de zonde eronder te krijgen en goed voor de Heere te zijn. Maar wat een zegen om, zoals ik dat lees in Psalm 131, gespeend te worden. Dat wijst op een kind dat het niet meer met de borstvoeding mag gaan doen, maar dat ook vaste spijzen moet gaan eten. Dat betekent niet dat je moet weggooien wat er geweest is, want het was van de Herder. Pas op! Maar om de grond eruit te verliezen, om te leren dat Sion door recht verlost moet worden, in een weg van recht, door die Enige Herder, Die onder dat recht gebogen heeft. Kijk, dat is de vaste spijzen. En daar gaat de Heilige Geest plaats voor maken.

En wat een wonder, als het woord 'gerechtigheid', wat aanvankelijk zoveel vrees gaf in je ziel, omdat je voor die gerechtigheid van God niet kon bestaan, als dat woord 'gerechtigheid' eten en drinken mag worden, zodat er iets in je leven ontstaat: *Zalig zijn die hongeren en dorsten naar Zijn gerechtigheid*. De Heere, onze gerechtigheid, dat is het vaste voedsel in Christus. Kijk, en daar gaat de Heere de lammeren en de schapen nu in leiden. Dan mogen ze horen wie Christus is en wat Hij gedaan heeft. En daarin worden ze geoefend. En wordt Christus als die Enige Herder steeds heerlijker en steeds rijker. Dan wordt Hij de spijze en de drank voor Zijn schapen.

En op een hele bijzondere wijze wil de Heere dat ook aan Zijn Tafel doen. Als David in Psalm 23 zingt van de Herder en Zijn weldaad, en ook van het leiden in het spoor van Zijn gerechtigheid, hoe hij die vaste spijs heeft mogen ontvangen, spreekt hij over een toegerichte tafel. En dan mogen wij met recht denken aan de Tafel des Heeren die deze morgen aangericht staat. En wil de Heere juist daar niet op een bijzondere wijze Zijn hongerige schapen voeden?

Zo dikwijls als gij van dit brood eet en van deze beker drinkt, zult gij daardoor, als door een gewisse gedachtenis en pand, vermaand en verzekerd worden van deze Mijn hartelijke liefde en trouw, dat Ik voor u, daar gij anders de eeuwige dood had moeten sterven, Mijn lichaam, aan het hout des kruises in de dood geve en Mijn bloed vergiete, en uw hongerige en dorstige zielen met dit Mijn gekruisigd lichaam en vergoten bloed tot het eeuwige leven spijze en lave, even zekerlijk als een ieder dit brood voor zijn ogen gebroken en deze beker hem gegeven wordt, en gij die tot Mijn gedachtenis met uw mond eet en drinkt.

U die de Heere vreest, u die op grond van Gods Woord echt kan zeggen dat er geen vreemd werk in uw ziel te vinden is, maar het werk van de Heere, aan die Tafel wacht die Enige Herder al Zijn schapen op. En weet je wat Hij zo lieflijk zegt? Wat is uw bede? Wat is uw verzoek? En Hij weet het wel, maar je mag het zeggen. En de ware schapen hebben het in de afgelopen week gezegd. En daarom weet Hij precies welk voedsel er nodig is. Dan kan Hij in de geestelijke nooddruft voorzien. Dan zal Hij op een geestelijke wijze in die tekenen aanwezig zijn, met Zijn verbroken lichaam, met Zijn vergoten bloed. En Hij wil Zijn schapen dicht bij Zich hebben. Hij wil ze Zelf voeden, opdat ze het weer eens mogen ervaren: *Die Mijn vlees eet en Mijn bloed drinkt, die blijft in Mij, en Ik in hem*.

Daar zal Hij dat hongerige hart met Zichzelf gaan verzadigen. Daar zal Hij zorgen dat het hart van die schapen over mag lopen van Zijn opzoekende zondaarsliefde. En als Hij dat bij vernieuwing

schenkt, maakt Hij het waar: *Als een appelboom onder de bomen des wouds, zo is mijn Liefste onder de zonen; ik heb grote lust in en ik zit eronder, en Zijn vrucht is mijn gehemelte zoet*.

Daar komen schapen aan, biddend, smekend, hongerig, dorstig, met lege handen, met niets, enkel met een smeekgebed: Lieve Heere Jezus, Goede Herder, Grote Herder, Overste Herder, Enige Herder, kom nog eens en voed mijn ziel en verkwik mijn ziel met dat hemelse manna, dat U Zelf bent. Kijk, zo weidt Hij Zijn kudde in de betekenis van voeden.

Wat was dat tweede woord ook alweer, jongens en meisjes? Wat rijmde er ook alweer op 'voeden'? Juist, 'hoeden'. En dat woord betekent vanuit de Schrift eigenlijk: in bedwang houden, regeren, leiden. En het is daarom niet voor niets dat de Vader in onze tekst – want Die is aan het woord – die Enige Herder ook een Vorst noemt. En dat betekent vanuit het Hebreeuws: een leidsman, een verheven persoon, Die voorop gaat, Die Zijn kudde steeds weer moet leiden, jawel, in dat spoor van Zijn gerechtigheid. Die Zijn schapen steeds weer moet leiden naar Zijn raad, Die Zijn kudde leert Zijn voetstappen te drukken, waar Hij ook heen gaat. Die Zijn kudde gehoorzaamheid moet leren, maar ook leert strijden tegen de doodsvijanden. En daarom moet Hij bij tijden Zijn Kerk ook beproeven.

Ja, waarom moet Hij Zijn Kerk ook hoeden? Omdat Zijn schapen zo zwak zijn in zichzelf, zo dwaalziek zijn. En het heilige doel van dat hoeden, van dat in bedwang houden, regeren en leiden, is altijd dit, die diepe les waar geen een schaap in deze wereld bovenuit komt: *Hij moet wassen, en ik minder worden*. Dat is een wonder, als dan die Grote Herdersvorst zo Zijn herderlijk werk doet. Hij voedt en Hij hoedt. En naar mate Gods kinderen dat mogen ervaren in hun leven, wordt Hij steeds groter en steeds dierbaarder. En mogen al Zijn schapen en lammeren steeds dieper leren verstaan: *De HEERE is mijn Herder, mij zal niets ontbreken. Hij doet mij nederliggen in grazige weiden; Hij voert mij zachtkens aan zeer stille wateren. Hij verkwikt mijn ziel. En Hij leidt mij in het spoor der gerechtigheid*.

Want deze Enige Herder, Die door de Vader verwekt is over Zijn kudde, is met de Vader en de Geest de Heere God, Die Zijn Kerk tot schapen gemaakt heeft om hen te voeden en te weiden en tot Zijn dienst te bereiden.

Amen

Toespraak bij de eerste Tafel

En Ik zal een enigen Herder over hen verwekken, en Hij zal hen weiden, namelijk Mijn knecht David; die zal ze weiden, en Die zal hun tot een Herder zijn. En Ik, de HEERE, zal hun tot een God zijn.

Ik wil met u graag nog eens even dieper nadenken over de vraag waarom God de Vader nu Zijn Zoon als een Enige Herder aan Zijn kudde en over Zijn kudde gegeven heeft. Nou, zo zegt de Heere in onze tekst verder: *En Ik, de HEERE, zal hun tot een God zijn*. Dat is een wonder. *Ik, de HEERE, zal hun tot een God zijn*. Dat kon niet meer. Heb je het ontdekt? Dat kon niet meer. Aan wie lag dat? Aan ons. Zo gezondigd tegen dat lieve Wezen, zo gezondigd. En dan moest God zeggen: Ik ga je een naam geven vanwege je zonden: Lo-ammi, niet meer Mijn volk. Dat zegt Gods recht. En als God tegen een mens moet zeggen: niet meer Mijn volk, betekent dat: Ik ben uw God niet meer. Dat zegt Gods recht.

Maar wat zegt Gods waarheid? Wat zegt Gods barmhartigheid? *Ik, de HEERE, zal hun tot een God zijn*. Hoe kan dat nou samenkomen? Als je naar de kanttekeningen gaat kijken bij onze tekst, dan staat er bij het woordje 'God' de verwijzing, en dan vind je bij de kanttekeningen een naam die nu precies laat zien hoe dat mogelijk is, hoe God aan de ene kant moet zeggen: Ik kan uw God niet

meer zijn, en aan de andere kant kan zeggen: *Ik, de HEERE, ben uw God*. Weet u welke naam? De naam Heiland. En Heiland betekent: Degene Die heelt wat gebroken is.

Maak ik eens vragen: hoe keek je nou naar dat gebroken brood? Hoe heb je daar nou naar gekeken? Hier, gemeente, wat ik met mijn handen deed, dat moet God met u doen. En God heeft het niet gedaan, kind des Heeren. Hij heeft Zijn lieve Zoon gebroken, gebroken aan dat kruis. Christus kwam tussen de Vader en Zijn Kerk en werd het gebroken brood, opdat de Heere kan vervullen wat onze tekst zegt: *Ik, de HEERE, zal u in die weg weer tot een God zijn*.

En als ik dan nog even iets dieper in onze tekst kijk, naar de Hebreeuwse woorden die gebruikt worden voor 'Heere' en voor 'God', daar wordt met 'Heere' de drie-enige God bedoeld, en wordt met dat woord 'God', waar Elohim staat, 'Goden' bedoeld. Dat is de drie-enige God. Kijk, en dat wordt nu het grootste wonder. Door het breken van het brood, door het gebroken lichaam van Christus, waar dat bloed uit vloeide, leert de Kerk stapje voor stapje door het geloof deze Elohim, deze Heere kennen als hun God, hun Vader, hun Zaligmaker, hun Trooster. En dat doet de Kerk bij tijden zingen, Psalm 89 vers 12: *Gij, zal hij zeggen, zijt mijn Vader en mijn God; De Rotssteen van mijn heil*….

Toespraak bij de tweede Tafel

Er is nog iets wat ik heel graag aan u wil verkondigen ter overdenking aan de Tafel, ook als we hier in de kerk zitten. Er staat namelijk nog iets bijzonders in het tweede deel van vers 24: *Mijn Knecht David zal Vorst zijn in het midden van hen. Ik, de HEERE, heb het gesproken*. God de Vader heeft Zijn Zoon gegeven als een Enige Herder over Zijn kudde. En eigenlijk wordt het in het tweede deel van dit vers nog wat nader omschreven: *in het midden*.

Zoals ik nu in het midden van u sta, zo is de Heere Jezus in het midden van Zijn kudde gekomen. En als ik daarover nadenk – en dat heb ik ook in de studeerkamer gedaan – toen moest ik aan een ander woord denken, een woord wat Mozes heeft mogen prediken, dat de Heere God een Profeet zal verwekken. En dat past precies bij onze tekst: een Herder verwekken, een Profeet verwekken. Alleen Mozes zei er iets bij: *uit uw midden, om in uw midden te kunnen zijn*. En daarin ligt een diepe gedachte. Want deze Enige Herder is Zijn ganse kudde in alles gelijk geworden. Hij heeft die menselijke natuur aangenomen, hoorden wij. En daarmee heeft Hij in Zijn menselijke natuur de zonde op Zich genomen van Zijn ganse Kerk, zo kwam Hij: uit het midden, in het midden.

En waar leidde dat toe? Toen Hij zo uit het midden van het menselijke geslacht, in het midden van die kudde terechtgekomen is, beladen met de schuld van Zijn Kerk, toen kwam Hij op een andere plaats in het midden terecht, tussen God en de aarde, aan het kruis. En wat heeft deze Herder in dat midden moeten doorleven? Van alles verlaten, zelfs van Zijn lieve Vader, toen ging de deur naar de hemel dicht, de deur naar de hel ging open. Daar hadden wij moeten liggen. En daar hoor ik die Herder schreeuwen, en ik hoop dat het bij Gods Kerk vanmorgen zo mag zijn: in mijn plaats. *Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?* En als de Kerk op zijn plek is, zegt de kudde: om mij, wegens mijn zonden en ongerechtigheden.

In het midden. Maar, daar is Hij niet gebleven. Hij is gestorven, Hij is begraven, maar Hij is opgewekt. En wat lees ik op de avond van de opstandingsdag in Johannes 20? *En Jezus kwam, toen de deuren gesloten waren, en stond in hun midden, en zeide: Vrede zij ulieden*. Ik geloof dat Hij gezegd heeft toen Hij de kring rondging: *Vrede zij ulieden, vrede zij ulieden*. Wat een woord he? Kun je bijtekenen vanmorgen? Enkel genade, enkel genade, welk een Herdersvorst: *Ik voor u, daar gij anders de eeuwige dood had moeten sterven*.

We gaan er zo van zingen, van Hem, Die de Vader aan Zijn kudde verbonden heeft, zodat het een eenheid is die tot in der eeuwigheid zal blijven bestaan.

Amen.